

ÚVOD	5—7
Termín „literatura“ a jeho význam 5 — Význam literatury pro poznání a vý- chovu 5 — Literatura a folklor 6 — Věda o literatuře a její rozdělení 6 — Peri- odisace ruské literatury 7.	

LITERATURA XI.—XVII. STOLETÍ

Všeobecné zprávy o staré Rusi	11—15
Počátek vzdělanosti a písemnictví na Rusi 11 — Charakter byzantské kultury 12 — Moc a kultura staré Rusi 12 — Ústní lidová tvorba na Rusi 14 — Boj dvou kultur 14.	
Literatura v kijeveské Rusi (XI.—XIII. stol.)	16—31
<i>Překladová literatura v kijeveské Rusi.</i>	
Památky církevního písemnictví 16 — Knihy ve staré Rusi 16 — Mravoučné sborníky 17 — Sborníky všeobecného obsahu 17 — Kroniky a chronografie 17 — Apokryfy 18 — Překladová světská povídka 18.	
<i>Počátky původní literatury.</i>	
Nejstarší památky původního ruského písemnictví 19 — Prvotní ruský le- topis 20 — „Prvotní ruský letopis“ jako literární památka 21 — Hlavní idea „Prvotního letopisu“ 22 — „Naučení Vladimíra Monomacha“ 23 — Haličsko- volyňský letopis 24 — Slovo o pluku Igorově 25 — Objev památky 25 — Historický základ „Slova“ 25 — Obsah a plán „Slova“ 26 — Vlastenecká myš- lenka „Slova“ 26 — Žánr 27 — Skladba 27 — Postava Bojana 28 — Postava Igora Svjatoslaviče 28 — Postava Vsevoloda 28 — Postava velikého knížete Svjatoslava Vsevolodoviče 29 — Postava Jaroslavy 29 — Lyričnost „Slova o pluku Igorově“ 29 — Systém tvárných prostředků v „Slově“ 30 — Autor „Slova“ - národní pěvec 30.	
Středověký epos Gruzínska	32—38
„Hrdina v tygří kůži“ Šota Rustaveliho 32 — Život Šota Rustaveliho 32 — Gruzínsko v době Rustaveliho 32 — Námět básně 33 — Postava Tariela 33 — Postava Avtandila 34 — Ženské postavy 35 — Ideový obsah básně 35 — Přátel- ství a láska 36 — Osud básně 37 — Umělecké zvláštnosti básně 37.	
Literatura XIII.—XV. století	39—42
Pověst o vpádu Batyja do Rjazaně 39 — Obsah a postavy pověsti 39 — Prameny 41 — Život Alexandra Něvského 42 — Postava Alexandra Něv- ského 42 — Prameny pověsti 42.	
Osvěta a literatura v moskevské Rusi v XVI. století	43—47
„Domostroj“ 44 — „Korespondence Ivana Hrozného s Kurbským“ 45 — Po- věst o Petrovi a Fevronii 46 — Skladba pověsti 46.	
Osvěta a literatura v XVII. století	48—55
<i>Západní vliv v ruské literatuře XVII. století.</i>	
Simeon Polockij 48 — Cizí divadlo na dvoře cara Alexeje Michajloviče 50.	
<i>Povídky XVII. století.</i>	
Povídka o Hoři-Neštěstí 51 — Obsah a skladba povídky 51 — Postava mládence 52 — Postava Hoře 52 — Jazyk povídky 53 — Základní tendence po- vídky 53 — Povídka o Jorši Joršovi, synu Ščetinnikově 53.	

LITERATURA XVIII. STOLETÍ

- Osvěta a literatura v první třetině XVIII. století . . . . . Strana
59—66
- Zahraniční cesty; školy 59 — Překladová literatura 60 — Knihtisk, první noviny,
cesty kázání 60 — Povídky 61 — Lyrika 62 — Veřejné divadlo za Petra I. 62 —
Petr I. v lidové umělecké tvorbě 62.
- A. D. Kantěmir (1708—1744).*
Život Kantěmirův 64 — Přehled literární činnosti 64 — Jazyk Kantěmirův
a stavba jeho veršů 65 — Význam Kantěmirův 66.
- Západoevropský a ruský klasicismus . . . . . 67—93**
- Ruská kultura XVIII. století 67 — Francouzský klasicismus XVII. století 68 —
Boileau 68 — Drama, Corneille 71 — Komédie, Molière 72 — Tvorba Molièrova
73 — Zvláštnosti Molièrovy dramatiky 74 — Vliv Molièrův 76 — Voltaire —
dramatik 76 — Klasicismus v Rusku XVIII. století 76.
- M. V. Lomonosov (1711—1765).*
Lomonosovův životopis 78 — Veřejná činnost Lomonosovova 81 — Vědecké
spisy o jazyku a literatuře 82 — Přízvukná prosodie 84 — Básnická díla Lomo-
nosovova 85 — „Óda na den nastoupení carevny Alžběty na trůn“ 86 — Význam
M. V. Lomonosova 88.
- A. P. Sumarokov (1718—1777) a založení veřejného ruského divadla.*
Život A. P. Sumarokova 90 — Tragedie Sumarokova 91 — Jaroslavské divadlo
F. Volkova 92 — Založení ruského veřejného divadla roku 1756 92 — První
ruští herci 93.
- Osvěta a literatura v druhé polovině XVIII. století . . . . . 94—146**
- Francouzští osvícenci 94 — „Příkaz“ Kateřiny II. 96 — Šlechtická samospráva 96
— Pugačovo povstání 97 — Osvěta 97.
- D. I. Fonvizin (1745—1792).*
Fonvizinův život; jeho literární i veřejná činnost 99 — Komédie „Výrostek“
102 — Osoby 102 — Děj 104 — Komposice 105 — Jazyk 105 — Sociální význam
komedie 106 — Fonvizinova komedie v naší době 107.
- N. I. Novikov (1744—1818).*
Život a činnost N. I. Novikova 108 — Satirické časopisy 109.
- G. R. Děržavin (1743—1816).*
Děržavinův životopis 110 — Děržavinovy ódy 112 — Óda „Felica“ 112 — Óda
„Na smrt knížete Meščerského 114 — Óda-poslání „Pozvání na oběd“ 115 —
Óda „Památník“ 116 — Charakteristické vlastnosti Děržavinovy lyriky. Opti-
mismus 116 — Zobrazení doby Kateřiny II. 117 — Básnický obraz a hudebnost
verše 117 — Děržavinova satira 117 — Děržavin a klasicismus 118.
- A. N. Radiščev (1749—1802).*
První ruský revolucionář 119 — Radiščevovo dětství 120 — Na lipské universitě
120 — Radiščeva činnost ve státní službě 121 — Literární činnost 122 —
Zatčení a vyhnanství 123 — „Putování z Petrohradu do Moskvy“ 124 —
Postavení sedláků 124 — Obžaloba samoděržaví 127 — Óda „Volnost“ 128 —
Thematika, komposice a styl „Putování“ 128 — Vliv Radiščevovy knihy a jeho
života na příští pokolení 129.
- N. M. Karamzin (1766—1826).*
Západoevropský a ruský sentimentalismus 130 — Karamzinův život 131 — „Do-
pisy ruského cestovatele“ 132 — Obsah jednotlivých dopisů 133 — Význam
„Dopisů ruského cestovatele“ 134 — „Ubohá Líza“ 134 — Sentimentalismus
134 — Postavy 135 — Autorův vztah k látce 136 — Krajina 136 — Jazyk no-
vely 137.

I. A. Krylov (1768—1844).

Dětství a rané mládí 138 — Krylov v Petrohradě 138 — Putování po Rusku 139 — Návrat do Petrohradu 139 — Krylovův způsob života 139 — Krylov novinář 140 — Krylovo v bajky 142 — Umělecká hodnota Krylovových bajek 145 — Lidovost Krylovových bajek 146 — Význam Krylovův v ruské literatuře 146.

LITERATURA XIX. STOLETÍ

Literární směry prvních desetiletí 19. století . . . . . 149—301

Boj o reformu spisovného jazyka 149 — Romantismus 150 — Přechod k realismu 151 — Zájem o folklor 152.

Romantismus na západě.

Epocha „bouření a tlaku“ v Německu 152 — Friedrich Schiller 153 — Byron a jeho doba 153 — Byronismus 154.

V. A. Žukovskij (1783—1852).

Biografie Žukovského 154 — Tvorba Žukovského 157 — Vlastenecké básně Žukovského 160 — Význam Žukovského 162.

A. S. Gribojedov (1795—1829).

Biografie A. S. Gribojedova 165 — Sociálně politické názory Gribojedova 169 — Komedie „Hoře z rozumu“ 170 — Komposice komedie 170 — Realismus komedie 170 — Famusov 170 — Řeč Famusova 172 — Skalozub 174 — Skalozubův jazyk 175 — Molčalin 175 — Molčalinova řeč 177 — Repetilov 177 — Čackij 178 — Řeč Čackého 181 — Jazyk komedie 182.

K. F. Rylějev (1795—1826).

Básníci děkabristé 182 — Životopis Rylějevův 183 — Rylějeva literární činnost 185 — Epos „Vojnarovskij“ 186 — Lyrika 186.

A. S. Puškin (1799—1837).

Život a tvorba 188 — Puškinův původ 188 — Dětství 188 — Lyceum 189 — V Petrohradě 191 — Na jihu 192 — V Michajlovském 194 — Koncem dvacátých let 195 — Boldinský podzim 198 — Poslední léta 198 — Soubor a smrt 200 — Puškinova lyrika 201 — Vlastenecké motivy v jinošské lyrice 201 — Anakreontské motivy 203 — Elegické motivy 204 — Svobodomyšlné motivy 205 — Óda „Volnost“ 205 — „K Čaadajevovi“ 206 — „Vesnice“ 206 — Epigramy 207 — „Na Sibir“, „Arion“, „Ančar“ 208 — Příroda v Puškinově lyrice 209 — Postava básníka v Puškinově lyrice 212 — Láska a přátelství v Puškinově lyrice 215 — Epos „Čikáni“ 218 — „Evžen Oněgin“ 221 — Forma románu 221 — „Evžen Oněgin“ jako realistický román 222 — Postava Oněgina 222 — Postava Tatjány 224 — Postava Lenského 227 — Lyrické odbočky 229 — Oněginská strofa 233 — Názor Bělinského na román „Evžen Oněgin“ 233 — „Boris Godunov“ 234 — Vznik tragedie 234 — Stavba tragedie „Boris Godunov“ 234 — Postava Borise Godunova 235 — Postava letopisce 237 — Postava samozvance 238 — Úloha lidu v tragedii „Boris Godunov“ 240 — Realismus tragedie „Boris Godunov“ 240 — Epos „Polta va“ 242 — Vznik eposu 242 — Historická osnova eposu 242 — Komposice eposu 243 — Postava Mazepy 244 — Postava Karla XII. 245 — Postava Petra I. 246 — Myšlenka eposu 248 — Lidovost eposu 249 — Zvláštnosti literární formy 251 — „Přednosta stanice“ 251 — Stavba povídky 252 — Hlavní myšlenky a postavy novely 252 — „Měděný jezdec“ 253 — Prameny eposu 253 — Postava Petra I. 254 — Postava Evžena 255 — Ideový smysl eposu 259 — Verš 259 — Jazyk 260 — „Kapitánova dcerka“ 260 — Vyprávěč 261 — Postava Savel'jiče 263 — Postava Pugačova 263 — Ideové zaměření novely 265 — Význam Puškinovy tvorby 266.